

Eduskuntavaalien ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen

Keskusvaalilautakunta 31.03.2023 § 16
4565/00.00.00.01/2022

Valmistelija

vt. kaupunginlakimies Esa Nieminen, esa.nieminen@salo.fi, puh. 02 778 2059

Vaalilain 63 §:ssä säännellään ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen:

"Kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen kello 19 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

Äänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos:

- 1) ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin;
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
- 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt; taikka
- 4) kotiaänestyksen lähetekirjeestä puuttuu 54 §:ssä tarkoitetun henkilön nimikirjoitus.

Äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä on tehtävä merkintä kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan, johon on liitettävä huomioon ottamatta jätetty vaalikuori lähetekirjeineen ja -kuorineen.

Jos lähetekirje, jossa ei ole lähetekirjeen kuittausmerkintää, ja siihen liitetty vaalikuori voidaan hyväksyä, äänioikeusrekisteriin merkitään, että lähetekirjeessä mainittu henkilö on käyttänyt äänioikeuttaan. Jos hyväksyminen tapahtuu myöhemmin kuin 4. päivänä ennen vaalipäivää kello 19, merkintä lähetekirjeessä mainitun henkilön äänestämisestä tehdään oikeusministeriön määräämällä tavalla lisäksi vaaliluetteloon. Jos kunnan keskusvaalilautakunnalle on 71 §:n 3 momentin mukaisesti erityisestä syystä toimitettu äänioikeusrekisteristä heti sen tultua lainvoimaiseksi tulostetut vaaliluettelot, merkintä tehdään ainoastaan vaaliluetteloon.

Sen jälkeen kun ennakkoäänestysasiakirjat on tarkastettu, kunnan keskusvaalilautakunnan on lajiteltava hyväksytyt vaalikuoret äänestysalueittain sekä laskettava vaalikuorten lukumäärä äänestysalueittain ja merkittävä lukumäärät pöytäkirjaan. Hyväksytyt vaalikuoret on äänestysalueittain lajiteltuina ja lähetekirjeistä erotettuina säilytettävä avaamattomina varmassa tallessa."

Ennakkoäänestysasiakirjojen valmistava tarkastaminen on suoritettu keskusvaalilautakunnan käsittelyä varten vaalilain 63 §:n mukaisesti keskusvaalilautakunnan sihteerin johdolla. Ilman kuittausmerkintää olevien lähetekirjeiden äänestykset on merkitty äänioikeusrekisteriin. Lähetekuoret on lajiteltu äänestysalueittain. Hyväksyttäväksi ehdotettujen vaalikuorten lukumäärä lasketaan äänestysalueittain.

Vaaliluetteloiden tulostamisen jälkeen ilman kuittausmerkintää saapuvat hyväksyttävät ennakkoäänestykset merkitään sekä äänioikeusrekisteriin että vaaliluetteloihin.

Keskusvaalilautakunnalle saapuneet kirjeäänestysasiakirjat tarkastetaan noudattaen, mitä vaalilain 63 ja 66 g §:ssä säädetään.

Kirjeäänestys on vaalilain 63 §:n 1–3 momentissa tarkoitettujen syiden lisäksi jätettävä huomioon ottamatta, jos:

- 1) kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai lähetyserkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta;
- 2) kirjeäänestyksen vaalikuori on avonainen ja voidaan päätellä, että avonaisuus johtuu muusta kuin vaalikuoren teknisestä toimimattomuudesta, tai muutoin sellainen, ettei varmasti voida vakuuttua, että äänestys on tapahtunut laissa säädetyin tavoin;
- 3) kirjeäänestyksen lähetekirjeestä puuttuvat 66 d §:n 5 momentissa tarkoitettujen kirjeäänestyksen todistajien allekirjoitukset.

Esittelijä	Vt. Kaupunginlakimies
Päätösehdotus	Keskusvaalilautakunta suorittaa ennakoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisen valmistelun mukaisesti ja päättää ennakoäänestysten hyväksymisestä ja huomioon ottamatta jättämisestä, erottaa hyväksytyt vaalikuoret lähetekirjeistä, laskee hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärät äänestysalueittain ja merkitsee luvut pöytäkirjaan, tuloslaskentajärjestelmään ja vaaliluetteloihin.
Päätös	<p>Keskusvaalilautakunta jätti huomiotta 7 ennakoäänestystä, koska lähetekirjeissä oli puutteellisuksia, joita ei voitu poistaa tai täydentää (lähetekirjeistä puuttui äänestäjän tai vaalitoimitsijan allekirjoitukset). Keskusvaalilautakunta oli pyrkinyt selvittämään vaalitoimitsijoiden allekirjoitusten puutteellisuksia ja niissä tapauksissa, joissa äänestyspaikka voitiin selvittää, täydennettiin allekirjoitukset.</p> <p>Mainituissa seitsemässä tapauksessa ei voitu selvittää äänestyspaikkaa (todennäköisesti kysymys on laitosaänestyksestä muussa kunnassa), joten lähetekirjeen täydentäminen ei ollut mahdollista. Näissä tapauksissa ei voitu varmasti vakuuttua, että äänestys oli tapahtunut vaalilaissa mainituin tavoin (vaalilaki 63 § 2 mom 3. kohta).</p> <p>Lisäksi keskusvaalilautakunta hylkäsi yhden äänestyksen, koska äänestäjä ei ollut Suomen kansalainen.</p> <p>Nämä ennakoäänestysasiakirjat jäävät pöytäkirjan liitteiksi eikä niitä toimiteta vaalipiirilautakunnalle.</p> <p>Keskusvaalilautakunta päätti hyväksyä sille osoitetut 15 945 ennakoäänestystä ja vaalikuorta, jotka jakaantuivat äänestysalueittain seuraavasti:</p>

001	2706
002	2822
003	1098
004	1353
005	855
006	1925
007	1811
008	989
009	429
010	562
011	421
012	399
013	364
014	211

Kirjeäänestysten määrä oli 26 kappaletta ja ne sisältyvät edellä oleviin lukuihin.

Hyväksytyt vaalikuoret eroteltiin lähetekirjeistä ja hyväksytyjen äänestysten lukumäärät merkittiin vaaliluetteloihin.

Hyväksytyt vaalikuoret toimitetaan vaalipiirilautakunnalle postitse, postiauto hakee äänestysasiakirjat 20.30.

Tiedoksianto

-